

10.

évfolyam

Javítókulcs
SZÖVEGÉRTÉS

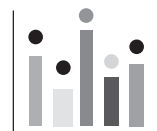
**Országos
kompetenciamérés**

2015

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

● **OKTATÁSI HIVATAL**

Köznevelési Mérési
Értékelési Osztály

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Ön a 2015-ös Országos kompetenciamérés szövegértési feladatainak *Javítókulcs*át tartja a kezében. A *Javítókulcs* a teszt kérdéseire adott tanulói válaszok egységes és objektív értékeléséhez nyújt segítséget. Kérjük, olvassa el figyelmesen a *Javítókulcs*ot, és ha a leírtakkal kapcsolatban kérdés merül fel Önben, keressen meg bennünket az okm.szovegertes@oh.gov.hu e-mail címen.

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a kompetenciamérés tesztjeinek központi javítása után pontosításokkal, új példaválaszokkal kiegészített javítókulcsot készítünk, amely előreláthatóan 2014 őszén lesz elérhető a www.oktatas.hu honlapon.

FELADATTÍPUSOK

A kompetenciamérés két feladattípust alkalmaz a tanulók szövegértési eszköztudásának mérésére. Egy részük igényel javítást (kódolást), más részük azonban nem. A felmérésben négyféle feladatot használunk a tanulók szövegértésének mérésére.

KÓDOLÁST NEM IGÉNYLŐ FELADATOK

E feladatok javítása nem kódolással történik, a tanulók válaszai közvetlenül összevethetők a javítókulcsban megadott jó megoldásokkal. A feleletválasztó kérdéseknél a tanulóknak négy megadott lehetőségből kell kiválasztaniuk azt, amelyik szerintük a legjobb válasz a kérdésre. Egy másik típusban a tanulóknak 3-5 állítás mindegyike mellett szereplő szó/kifejezés (pl. IGAZ/HAMIS) valamelyikét kell megjelölniük minden állítás esetében. Egy további típusban a tanulóknak a szövegből vett állításokat kell időrendbe rakniuk vagy egyes állításokat párosítaniuk.

KÓDOLÁST IGÉNYLŐ FELADATOK

A kódolandó feladatok esetében a tanulóknak a kérdés instrukcióinak megfelelő részletességgel kell leírniuk a válaszukat.

- Vannak olyan kérdések, ahol a tanulóknak elegendő néhány szót vagy kifejezést leírniuk.
- Vannak olyan feladatok, amelyek hosszabb szöveges választ igényelnek, például érvelést, részletes magyarázatot, esetleg egy gondolatmenet kifejtését.

A *Javítókulcs* ilyen kérdések értékeléséhez nyújt elsősorban segítséget azáltal, hogy definiálja azokat a kódokat, amelyek az egyes feladatok értékelésekor adhatók.

Az egyes feladatokra adott lehetséges válaszok értékelésének szempontjait minden feladat esetében pontosan meghatároztuk.

A JAVÍTÓKULCS SZERKEZETE

A *Javítókulcsban* minden egyes feladatnak van egy fejléce, amely tartalmazza a feladat *A*, illetve *B* füzetbeli sorszámát, a feladat címét, valamint az azonosítóját.

Ezután következik a kódleírás, amelyben megtalálhatók:

- az adható kódok;
- az egyes kódokhoz tartozó feltételek pontos körének meghatározása;
- az általános leírás alatt *pontokba szedve* néhány példa a várható tanulói válaszokra.

A felsorolt példák lehetséges válaszoknak tekintendők, és természetesen nem meríthetik ki az összes szóba jöhető lehetőséget. Esetenként mellettük a példaválaszra vonatkozó megjegyzés olvasható szögletes zárójelben.

KÓDOK

A HELYES VÁLASZOK JELÖLÉSE

1-es, 2-es és 3-as kód: A jó válaszokat 1-es, 2-es és 3-as kód jelölheti. Többpontos feladatok esetén ezek a kódok a megoldottság fokai közötti rangsort is jelölik.

A ROSSZ VÁLASZOK JELÖLÉSE

0-s kód: A 0-s kóddal jelölt válaszok mögött a szöveg vagy a feladat meg nem értése vagy egy bizonytalan válaszadási kísérlet áll. 0-s kódot adunk abban az esetben is, ha felismerjük, hogy a tanuló egyszerűen megismételte a feltett kérdést. 0-s kódot kapnak például az olyan válaszok is, mint a „nem tudom”, „ez túl nehéz”, kérdőjel (?), kihúzás (–), kiradírozott megoldás, illetve azok a válaszok, amelyekből az derül ki, hogy a tanuló nem vette komolyan a feladatot, és nem a kérdésre vonatkozó választ írt.

5-ös, 6-os kód: Néhány feladatnál 5-ös vagy 6-os kód is szerepel, amely a **tipikusan rossz válasz** kódja. Ezt olyan válaszoknál alkalmazzuk, amelyek egyfajta tipikusan hibás gondolatmenetet tükröznek, és a feladatok előzetes bemérése során gyakran találoztunk ezzel a hibával.

7-es kód: Egyes feladatoknál 7-es kód is szerepel. Ezt olyankor alkalmazzuk, amikor a főmérés kódolására való felkészülés során nagy számban előforduló, addig nem ismert választípusra bukkanunk, amellyel kapcsolatban felmerül, hogy részlegesen vagy teljesen helyes.

SPECIÁLIS JELÖLÉSEK

X: Minden mérés esetében elkerülhetetlen, hogy akad egy-két olyan tesztfüzet, amely a fűzés vagy a nyomdai munkálatok közben sérül. Az X a **nyomdahiba** következtében megoldhatatlan feladatokat jelöli.

9-es kód: Ez a kód jelöli azt, ha **egyáltalán nincs válasz**, azaz a tanuló nem foglalkozott a feladattal. Olyan esetekben alkalmazható, amikor a válaszkísérletnek nyoma sem látható, a tanuló üresen hagyta a válasz helyét. (Ha radírozás nyoma látható, a válasz 0-s kódot kap.)

Figyelem! A válaszokhoz rendelt kódszámok nem határozzák meg egyértelműen a válasz pontértékét.

LEHETSÉGES KÓDOK

Minden kódolandó kérdés mellett bal oldalon láthatók a válaszokra adható kódok (lásd az alábbi példát).

99 XY041004	Ebek öröme
0	Mi az Ebek Öröme?
1
7
9

Lehetséges kódok

Kérjük, hogy a füzetek kódjait hagyja szabadon!

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

DÖNTÉSHOZATAL

Bár a kódok leírásával és a példák felsorolásával igyekeztünk minimálisra csökkenteni a szubjektivitást, a javítást végzőknek mégis döntést kell hozniuk, amikor meghúzzák az egyes kódok közötti határvonalat, és eldöntik, mi is tartozik pontosan az egyes kódértékek alá.

A döntések meghozatalakor általános elv, hogy a válaszok értékelésekor legyünk jóhiszeműek!

A helyesírási és nyelvtani hibákat ne vegyük figyelembe, kivéve azokat az eseteket, amikor ezek a hibák módosíthatják a jelentést! Ez a teszt nem az írásbeli kifejezőkészséget méri fel!

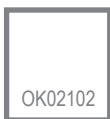
Ha a tanulói válasz tartalmaz olyan részt, amely kielégíti a *Javítókulcs* szerinti jó válasz feltételeit, de tartalmaz olyan elemeket is, amelyek helytelenek, akkor a helytelen részeket figyelmen kívül hagyhatjuk, hacsak nem mondanak ellent a helyes résznek.

AZ ELVÁRTTÓL ELTÉRŐ FORMÁBAN MEGADOTT VÁLASZ

Előfordulhat, hogy a tanuló nem a megfelelő helyre írta vagy nem az elvárt formában adta meg a válaszát. Ebben az esetben a javítást végzőnek mérlegelnie kell, hogy a diák megértette-e a kérdés lényegét, és sikerült-e válaszolnia a feltett kérdésre. Például, ha a kérdésre a szöveg egy részének aláhúzásával kell válaszolni, de a diák írásban válaszolt, a választ annak megfelelően kell kódolni, hogy az mennyire felel meg az aláhúzott rész tartalmának.

„A” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 1. RÉSZ/ „B” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 2. RÉSZ/

Hollókő

Mit jelenthet, hogy Hollókő napjainkra sem vált „szabadtéri múzeummá”? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló a szöveg alapján helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy Hollókő jelenleg is lakott település, ÉS/VAGY az épületek egy részét jelenleg is rendeltetésszerűen használják.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert mindmáig élő, lakott település, amelynek hagyományőrző lakói az épületek egy részét jelenleg is rendeltetésszerűen használják. *[Szó szerint idézi a szöveg idevonatkozó részét.]*
- Mert ma is laknak ott, és használják az épületeket.
- Ma is ott laknak, őrzik a hagyományokat, és arra használják az épületeket, amire eredetileg kell.
- Mert most is laknak ott.
- Mert ma is rendeltetésszerűen használják az épületeket.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert ez nem egy szabadtéri múzeum.
- Azt, hogy ingyenesen látogatható.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

Hányadik századig nyúlik vissza Hollókő története? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

Mi lehetett a falu 1909-es átépítésének elsődleges célja? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet a 3. szövegrész alapján, és utal arra, hogy az új fajta építkezés célja az esetleges további tűzvészek megakadályozása.**

Tanulói példaválaszok:

- Az, hogy miután 1909-ben nagy tűzvész volt, azok után már nem fából építették a házakat, mert az már nem ég le.
- Tűzvész volt abban az évben, és ezért változtattak a korábbi szokásaikon, már kőalapra építették a házakat, hogy ne éghessen le megint az egész falu.
- Már vályogból építették, hogy ne tudjon leégni.
- Az volt a célja, hogy elkerüljék a további tűzvészeket.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Hogy szebb legyen a falu.
- Hogy modernizálják az épületeket.
- A fordulópontot az 1909-es tűzvész hozta.
- Tűzvész volt abban az évben, és ezért változtattak a korábbi szokásaikon, már kőből építették a házakat, hogy ne éghessen le megint az egész falu. [*Nem kőből építették a házakat, hanem kőalapra, vályogból.*]
- Szarufás tetőszerkezetet használtak, ami kevésbé gyúlékony.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02108

Beszélhetünk-e utcahálózatról Hollókő esetében? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód:

A tanuló a szöveg alapján helyesen következtet, NEM-mel válaszol, és indoklásában utal az 4. bekezdés idevonatkozó részére: egyutcás falutípus / egy központi út van. Elfogadható, ha a tanuló a 4. bekezdés első mondatát idézi szó szerint.

Tanulói példaválaszok:

- Nem, mert Hollókő is egyutcás falu, minden a központi út mentén van.
- Nem beszélhetünk, hiszen itt csak egy nagy főút van, meg arra merőlegesen vannak a házak, egyutcás falu.
- Nem, egyutcás falu, ezt nem nevezném utcahálózatnak.
- Nem, a központi útra merőlegesen vannak a telkek.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Nem, mert ez egy kicsi falu.
- Nem, hiszen csak 400 ember lakik ott.
- Nem, egy telekre építkeztek, a ház mögé építettek a fiatalok.
- Nem, mert merőlegesen vannak az utcák.
- Nem, az útra merőlegesen vannak a telkek. *[Hiányzik a központi útra való utalás.]*
- Egyutcás falu. *[Hiányzik a válasz a kérdésre.]*

Lásd még:

X és 9-es kód.

OK02110

Melyek a hagyományos palóc ház jellegzetes helyiségei? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

OK02111

Mit gondolsz, miért nyilvánították védetté Hollókő 67 épületét? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

OK02113

Szerinted minek tulajdonítható, hogy a falu lakosságának hetven százaléka nyugdíjas? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló értelmezi a szöveg idevonatkozó részeit, válaszában utal arra: a) a falu műemlék jellegű, b) a palóc hagyományőrzés, c) a településtípusból fakadó szűkös lehetőségek (pl. munkahely).**

Tanulói példaválaszok:

- A fiatalok nyilván elköltöznek az olyan helyről, ahol „megállt az idő.” [*Implicit módon utal az a) opcióra.*]
- Kevés fiatal szeretne ilyen helyen lakni, ahol minden műemlék.
- A mai fiatalokat kevésbé vonzza a palóc hagyományőrzés.
- Egy ilyen faluban kevés a munkahely, és nagyon nehéz lehet innen nap mint nap bejárni.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Annak, hogy a fiatalok elköltöznek. [*Nincs benne releváns információ.*]
- Hogy már betöltötték a nyugdíjkorhatárt.
- Mert a fiatalok nagyobb községekbe költöztek.
- A nyugdíjasok ápolják inkább a hagyományt.
- A nyugdíjasok jól érzik itt magukat, hiszen nem kell nekik nap mint nap munkahelyre járniuk. [*Nem utal a bejárás nehézségeire.*]

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02114

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS a következő állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: I, H, H

OK02115

Számozással állítsd időrendbe az alábbi eseményeket! Kezdd a legkorábbival!

Helyes válasz: 3, 1, 4, 2, 5

Milyen főbb szempontok alapján mutatja be a települést a szerző? Sorolj fel legalább hármat!

2-es kód: **A tanuló az egyes bekezdések tartalma alapján az alábbiak közül felsorol legalább három szempontot: a) településtörténet/történelem, b) faluszerkezet, c) építészet, d) lakosság, e) népviselet/hagyományok.**

Tanulói példaválaszok:

- Építészet, településtörténet, lakosság szerint.
- Falu felépítése, házak, lakosok.
- A múlt, A falu, Hagyományok.
- Történelmi, társadalmi, építészeti.

1-es kód: **A tanuló két szempontot ír le a fentiek közül.**

Tanulói példaválaszok:

- Faluszerkezet, lakosok.
- Milyen az építészete, kik laknak ott.
- Felépítés, arculat, lakosság. *[Az első két szempont ugyanaz.]*
- Keletkezés, története, lakosai. *[Az első két szempont ugyanaz.]*

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Építészet, földrajzi környezet.
- Szép város, régen alapították.
- Egyedisége, keletkezése, megújulása.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK00601

Sorold fel, milyen érdeklődési területeket egyesít a geocaching mint szabadidős tevékenység!

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információkat, és válaszában leírja: a modern technika/GPS/internet használatát egyesíti a) természetjárással, b) turizmussal, c) ismeretterjesztéssel.**

Tanulói példaválaszok:

- A modern technika és a természet szeretetét egyesíti.
- A GPS használata természetjárás közben.
- Internet használ, miközben kirándul.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Ismeretterjesztés és turizmus. *[Hiányzik a modern technikára való utalás.]*
- Természetjárás és turizmus. *[Hiányzik a modern technikára való utalás.]*
- Internet. *[Hiányzik egy másik terület megnevezése.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK00602

Szerveztek-e már geocaching vízitúrát korábban? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló NEM-mel válaszol, és indoklásában a tábor nevére hivatkozik: I. Geocaching Vízitúra.**

Tanulói példaválaszok:

- Nem, mert ott van a táblázatban, hogy ez az első.
- Nem: I. Geocaching Vízitúra.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Igen, biztos nem ez az első, tapasztaltnak tűnnek.
- Nem. A szöveg nem utal rá, hogy szerveztek volna korábban. *[Az indoklása helytelen.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK00607

Sára fél attól, hogy - ha az evezés során vízbe borul - elázik a felszerelése. Milyen lehetősége van Sárának, hogy ezt elkerülje?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet és válaszában VAGY a műanyag hordó bérlésére VAGY a vízhatlan zsák használatára utal.**

Tanulói példaválaszok:

- Béreljen műanyag hordót!
- Csomagolja a felszerelést vízhatlan zsákba!
- Sárának hoznia kell vízhatlan zsákot.

6-os kód: **Tipikusan rossz válasz. A tanuló a vízbe borulás elkerülésére vonatkozó választ ad.**

Tanulói példaválaszok:

- Evezzen nagyon óvatosan.
- Válasszon olyan partnert, aki jól evez, akkor biztos nem borulnak bele.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Inkább azzal foglalkozzon, hogy ne fulladjon bele!
- Ne vigyen csomagot magával!
- Olyanba csomagoljon, ami nem ázik át. *[Nem a szöveg információira hivatkozik.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK00608

Melyik nap lehet kenyérlángost enni? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

OK00609

Az autóbuszos utazásnál mitől függ elsősorban az egy főre jutó költség a szöveg szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

OK00613

Mire vonatkozhat a csillagtúra kifejezés a szöveg alapján? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

Milyen típusú és hány személyes vízijárművek közül lehet választani?

2-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információkat, és leírja: 4 személyes túrakenut vagy 1-2 személyes túrakajakot lehet választani.**

Tanulói példaválaszok:

- 4 személyes túrakenu vagy 1-2 fős túrakajak.
- Kenu négy ember számára, 2 személyes kajak, 1 személyes kajak.
- Egy vagy két ember ülhet a kajakban, és négyen férnek el a kenuban.

1-es kód: **A tanuló VAGY csak a vízijármű típusára (kajak és kenu), VAGY csak a kapacitására (4 személyes és 1-2 személyes) utal. Elfogadható, ha a tanuló csak az egyik típusra ÉS annak kapacitására utal.**

Tanulói példaválasz:

- Túrakenut vagy túrakajakot. *[Csak a típusra utal.]*
- 4 vagy 2-1 személyeset. *[Csak a férőhelyekre utal.]*
- 1-2, 4, kajak, kenu. *[Csak a típus fogadható el, a másik információ hiányos.]*
- 4 fős kenu.
- 1-2 fős kajak.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválasz:

- Különböző méretűeket lehet választani.
- 4 személyes túrakajak vagy 1-2 fős túrakenu. *[Összekeveri a típusokat.]*
- 1 fős kajak. *[Pontatlan a kapacitás.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

Nevezd meg a túrán való részvétel speciális feltételét!

1-es kód: **A tanuló a szöveg alapján helyesen következtet, és válaszában megnevezi a biztos úszástudást mint a részvétel elengedhetetlen feltételét.**

Tanulói példaválaszok:

- Jól kell tudnia úszni, és kész.
- Evezni nem kell tudni, úszni viszont igen.
- Úszás.
- Úszástudás.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Úszni és evezni is tudni kell.
- Úsznak.
- Pénz.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK00614

Az alábbiak közül mi jelent többletköltséget? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

OK00615

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: I, H, H, I.

OK00616

Kiknek ajánlják a szervezők a programot? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

OK00618

Melyik nap lesz idő fürdésre? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

OK00619

Botond szerint a vízijárműveket olyan állapotban kell visszaadni, amilyenben kapták. Mire alapozhatja Botond az állítását? A szöveg alapján válaszolj!

1-es kód: **A tanuló a szöveg alapján helyesen következtet, és válaszában utal az utolsó evezést követő hajómosásra.**

Tanulói példaválaszok:

- Meg kell mosni a csónakokat.
- Hajótisztítás.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Úgy illik visszaadni.
- Nekünk kell megjavítani, ha kilyukad.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

A javasolt felszerelések között van egy, amely valójában elengedhetetlen. Melyik az, és miért? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló értelmezi az ide vonatkozó szövegrészt: megnevezi a sátrat, és indoklásában a kempingezésre/szálláshelyre hivatkozik.**

Tanulói példaválaszok:

- Sátor, mert nincs felsorolva más szálláslehetőség. *[Implicit módon utal a kempingezésre.]*
- Sátor, mert ez egy kemping.
- Sátor, mert különben nem tudnak hol aludni. *[Implicit módon utal a szálláshelyre.]*
- Sátor, hogy legyen tető a fejünk felett.
- Sátor és vízhatlan zsák. Hogy tudjunk hol aludni, és kajakozásnál ne ázzon el a felszerelés.

6-os kód: **A tanuló egy másik felszerelést nevez meg, és annak szükségességét relevánsan indokolja.**

Tanulói példaválaszok:

- Esőkabát, mert lehet, hogy esni fog.
- Matrac, mert evezés után fáradt leszek, és azon kényelmes aludni.
- Hálósák, mert éjszakánként még nyáron is hideg van.
- Melegítő, tornacipő, esőkabát, szandál, az evezéshez szükségesek.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Szandál.
- Túrabakancs, a túrázáshoz kell
- Sátor, hogy kényelmesen aludjunk.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

Albérletben

Hol játszódik a történet? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

Hogy hívták Kelemen legutóbbi főbérőjét?

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információt, és válaszában Lászlónét nevezi meg.**

Tanulói példaválaszok:

- Lászlóné.
- Valamilyen Lászlóné.
- Lászlóné a neve.

6-os kód: **A tanuló tévesen özv. Baráth Lehelnet nevezi meg.**

Tanulói példaválaszok:

- Özv. Baráth Lehelné.
- Baráth Lehelné.
- Lehelné.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Lásd még: **X és 9-es kód.**

Számozással állítsd sorrendbe az alábbi eseményeket! Kezdd a legkorábbival!

Helyes sorrend: 2, 3, 1, 4

Mi Kelemen foglalkozása?

1-es kód:

A tanuló helyesen értelmezi a szöveg idevonatkozó részét, és leírja, hogy Kelemen egyetemi tanár.

Tanulói példaválaszok:

- Kelemen egyetemi tanár.
- Egyetemen tanít.
- Tanár, aki az egyetemen tanít.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Tanár. *[Nem elég konkrét.]*
- Újságíró.
- Tanító.
- Az egyetemenél dolgozott.

Lásd még:

X és 9-es kód.

Mi a közös az Akácfa és az Aggteleki utcában?

1-es kód:

A tanuló helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy mindkettőben található kiadó szoba.

Tanulói példaválaszok:

- Az Akácfa és az Aggteleki utcában is van kiadó szoba.
- Mindkettő utcában hirdetnek kiadó szobát.
- Kelemen tudomása szerint mindkét utcában van kiadó szoba.
- Az Akácfa utcában és az Aggteleki utcában is van kiadó szoba, legalábbis Kelemen információi szerint.
- Mindkettő cím megtalálható Kelemen tárcájában a címek között, hogy hol van kiadó szoba.

0-s kód:

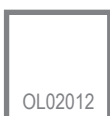
Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mindkettő Budapesten van.
- Mindkettő A-betűvel kezdődik.
- Mindkét helyen lakott már korábban Kelemen. *[Téves információ.]*
- Mind a kettő helyre el fog menni Kelemen.
- Mindkét utcában egy főbérelő lakik. *[Nem utal arra, hogy jelenleg is kiadó.]*

Lásd még:

X és 9-es kód.

Hol található Kelemen legutóbbi albérlete? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

OL02013

Melyik bekezdésben olvasható a legtöbb információ Kelemen lehetséges új szobájáról?

1-es kód: **A tanuló válaszában az ötödik bekezdést nevezi meg.**

Tanulói példaválaszok:

- Az ötödik bekezdésben.
- Az ötödik számozott bekezdésben.
- 5.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválasz:

- A második bekezdésben.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OL02014

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: I, H, H

OL02015

Mit nézett Kelemen, amikor a Lánchídon átsétált Budára? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

OL02016

Peti öt fejezetre osztotta a szöveget, majd minden fejezetnek címet adott. Számozással állítsd helyes sorrendbe a lehetséges fejezetcímeket! Kezdd a legkorábbival!

Helyes sorrend: 2, 1, 5, 4, 3

Mi volt Baráth Lehel foglalkozása?

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információt, és leírja: újságíró.**

Tanulói példaválaszok:

- Újságíró.
- Baráth Lehel újságíró volt.
- Újságíró és költő.

6-os kód: **A tanuló Baráth Lehelt tévesen CSAK költőnek tartja.**

Tanulói példaválaszok:

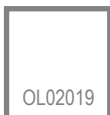
- Költő volt.
- Költő.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Író volt.
- Költő és főbérlő. *[A főbérlő 0-áz.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

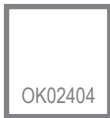

Milyen a novellarészlet hangulata? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

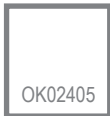
**„A” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 1. RÉSZ/
„B” FÜZET SZÖVEGÉRTÉS 2. RÉSZ/**

Átverések a tudományban

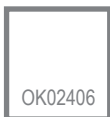
Mikor fedezték fel a piltdowni embert? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

Ki volt a British Museum földtani osztályának vezetője? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

„A kutatók megállapították, hogy valaki egy modern majom, valószínűleg orangután állkapcsát módosította, majd elhelyezte a koponyadarabokkal együtt a lelőhelyen.” Magyarázd meg, mit jelent ebben a mondatban a „modern” szó!

1-es kód: **A tanuló értelmezi az idézett mondatot, és válaszában utal arra, hogy a talált állkapocs-csont/majom korabeli/19-20. századi lelet volt.**

Tanulói példaválaszok:

- Hogy egy korabeli majom állkapcsa volt.
- Hogy nem egy őskori majom, hanem ami akkoriban élhetett, amikor a tudósok.
- Hogy nem sokkal azelőtt döglött meg, hogy megtalálták volna a csontot.
- Egy olyan majom csontja, ami már nem őszállat, hanem igazi majommá fejlődött.
- Mai majom. *[Minimálválasz.]*
- Egy ma élő állatra mondhatják, hogy modern.
- Azt, hogy nem egy kihalt majomfaj állkapcsa volt.
- Újkori majom, vagyis pár éve elhunyt.

6-os kód: **Tipikusan rossz válasz. A tanuló a kontextust figyelmen kívül hagyva a modern szó szinonimáit adja meg.**

Tanulói példaválaszok:

- Korszerű.
- Vadiúj.
- 20. századi.
- Nem régi.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Igazi majom.
- Az evolúció utáni majmot nevezi modern majomnak.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02407

Hasonlítsd össze a Homo heidelbergensis és a piltdowni ember maradványait! Miért „látványosabb” felfedezés a piltdowni ember, mint a Homo heidelbergensis?

1-es kód:

A tanuló a szöveg alapján összehasonlítja a két lelet leírását, és válaszában kifejti, hogy a Homo heidelbergensishez tartozó lelet csupán egyetlen állkapocscsont, míg a piltdowni lelet állkapocscsont mellett koponyadarabot is tartalmaz. A tanulói válasznak összehasonlítást kell tartalmaznia!

Tanulói példaválaszok:

- Németországban csak egy csontot találtak, a piltdowni emberhez viszont koponyadarabok is tartoztak. A tudósoknak több csontjuk lett, amely bizonyíthat.
- Az egyik csak egy állkapocs, a másik viszont koponyatöredék is, amely látványosabb bizonyíték.
- A német egy csont, a piltdowni meg koponya is.
- Az egyik csak egy állkapocs, a másikhoz tartoztak koponyadarabkák is.
- A H.H. felfedezését egy állkapocs megtalálása hozta, a piltdowni emberből viszont koponyacsontokat is találtak.
- Mert a piltdowni embernek rekonstruálni tudták a koponyáját, míg a H.H-nek nem, ezáltal jobban tudták szemléltetni a maradványokat.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Csak csontokat találtak mindenhol, egyik sem valami látványos.
- A tudósok igazából valami nagyot akartak kiásni, mondjuk dinoszauruszcsontokat.
- Az egyik egy majom állkapocsa volt.
- Mert a piltdowni ember a majom és az emberre jellegzetes tulajdonságokat is mutat.
- A piltdowninál koponyát találtak. *[Hiányzik az összehasonlítás.]*

Lásd még:

X és 9-es kód.

OK02408

Mi támasztja alá annak gyanúját, hogy Dawson hamisította meg a piltdowni csontmaradványokat? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

OK02410

Számozással állítsd időrendbe az alábbi eseményeket! Kezdd a legkorábbival!

Helyes sorrend: 2, 4, 3, 1

Milyen kárt okozott a piltdowni ember a tudományos életben? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló értelmezi az ide vonatkozó szövegrészt, és válaszában utal arra, hogy a csalás évekre visszavetette az evolúcióelmélet fejlődését, ÉS/VAGY arra, hogy az evolúcióelmélet megkérdőjelezői erre a csalásra hivatkoznak.**

Tanulói példaválaszok:

- A hamis koponya sok idejét elvette a tudósoknak, igazi felfedezéseket is tehettek volna közben, és azok az emberek is mindig felemlegetik ezt a csalást, akik nem hiszik el az evolúciós fejlődést.
- Azok a tudósok, akik nem hisznek az evolúcióelméletben, mindig felemlegetik a hamis koponyát, hogy ugyanolyan hülyeség, mint maga az elmélet, és ezért kell hamisítványokat csinálni. Akik pedig hisznek benne, sokáig kutattak, míg kiderült a csalás, pedig közben sok igazi bizonyítékot is találhattak volna.
- Mert sok idő elment azzal, hogy egy teljesen hamis leletet beillesszenek a leletek sorába.
- Mert egy hamis leletre fordították az energiáikat a tudósok.
- Sok tudós kineveti az evolúcióelméletet, és kapóra jött nekik a hamis koponya, mert így azt mondják, ugyanolyan butaság.
- Sok-sok évig vizsgálgatták szegény tudósok a hamis csontokat, és így nem tudtak az igazán fontos kutatásokkal foglalkozni.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- A piltdowni ember is csak azt bizonyítja, hogy az evolúció hülyeség.
- A tudósok nem értek rá igaziból kutatni.
- Kiderült, hogy a tudósokat is könnyű becsapni, nem értenek hozzá.
- A tudósok már nem hisznek az evolúciós bizonyítékoknak.
- Évekre visszavetette az evolúció fejlődését.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02415

Péter nem érti Charlton csalásának az okát, szerinte semmi értelme sem volt. Zsófi épp az ellenkezőjét gondolja, szerinte okkal történt a csalás. Melyikükkel értesz egyet? Állításo-
dat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: **A tanuló VAGY Péterrel ért egyet, és utal arra, hogy Charlton közvetlenül a halála előtt követte el a hamisítást, így nem profitálhatott belőle/egy apró lepkefaj hamisítása önmagában nem sok visszhangot kelt. VAGY Zsófi-val ért egyet, és utal arra, hogy így hírnevet szerzett magának/a kor legnagyobb tudósait is sikerült átejténie.**

Tanulói példaválaszok:

- Péterrel értek egyet, mert megcsinálta a lepkét, aztán meg is halt. Ennek tényleg semmi értelme. Legalább még élt volna egy kicsit, hogy írjanak róla, vagy pénzt keressen vele.
- Egy kis lepke nem sok embert érdekel, ha már csal, csalhatott volna valami látványosabbal is.
- Tök értelmetlen, egy hülye lepke senkit sem érdekel.
- Zsófi-val értek egyet, mert ha csak simán felfedez egy új lepkét, a tudósokon kívül senkit sem érdekelne a dolog, de így például ebbe a kis írásba is belekerült.
- Szerintem is volt értelme, mert nem szép dolog ugyan, de még nagy tudósokat is sikerült átejténie.
- Nem ér csalni, de lehet, hogy egész életében nem ért el semmit sem, és szerette volna, ha a nevét emlegeti majd az utókor.
- Szerintem okkal csinálta, hogy bekerüljön a felfedezők közé.

0-s kód **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Zsófi-val értek egyet.
- Nem értek velük egyet, mert csalni bűn.
- Zsófi is biztosan szeret csalni, azért mond ilyeneket.
- Szerintem Péternek van igaza, mert átvert tudósokat.
- Zsófi-val, mert lehet, hogy Charlton bosszúból tette ezt a lepkével.
- Zsófi-val, mert akkoriban a tudósok mindenáron találni akartak valamit, ami igazolja az elméleteiket.
- Zsófi-val, mert az állkapocsról kimutatták, hogy meg volt színezve, és az is, hogy valaki odatette.
- Zsófi-val, mert a csalás egyértelműen célzott volt, ám lehet, hogy pusztán tréfa akart lenni, így nincs jelentősége.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02416

Melyik címmel helyettesítenéd a „Charlton citromlepkéje” alcímet? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

OK02417

Az alábbi mondatok közül melyik foglalja össze legjobban, hogy miről szól a cikk? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

Hortobágyi Vadaspark

OK02202

Mit gondolsz, miért emeli ki a szöveg, hogy pelikán is található a Hortobágyi Vadasparkban?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet, és válaszában utal arra, hogy a pelikán őshonos állat volt a Hortobágyon, de ma már természetes körülmények között nem lehet fellelni, csak a Vadasparkban. VAGY válaszában arra utal, hogy a Nemzeti Parkok feladata az adott területen őshonos állatok bemutatása.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert régen őshonos volt, de amúgy arrafelé már kihalt, csak a vadasparkban van.
- Mert régen eltűnt már erről a területről, de itt mégis lehet látni.
- A civilizáció térhódítása miatt a területről ki lett szorítva, de a parkban mégis van pelikán, mert ez az ilyen helyek feladata, bemutatni az ottani állatokat.
- Mert a madárfaunához tartozott régen. *[Minimálválasz.]*
- Mert egykor őshonos állat volt, már nem lehet vele találkozni csak itt.
- Azért, mert régen ott volt a lakhelye.
- Mert ez a területről már rég eltűnt.
- Azért, mert régen ez is itt élt.

6-os kód: **Tipikusan rossz válasz. A tanuló válaszában arra utal, hogy a pelikán ritka állat.**

Tanulói példaválasz:

- Mert ritka madárfaj.
- Mert csak nagyon kevés helyen van pelikán.
- Mert egyre kevesebb van belőle.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert az is van a parkban.
- Mert kihalt. *[Pontatlan.]*
- Mert nem is ősi magyar madárfaj.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02203

Mely állatokat láthatjuk a látványvetetés során? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

OK02204

Mit gondolsz, miért a kilátóteraszról tekinthető meg a látványtetetés?

1-es kód:

A tanuló értelmezi az idevonatkozó szövegrészt, és válaszában utal arra, hogy veszélyes lenne az etetést közelről/közelebbről nézni a balesetveszély miatt.

Tanulói példaválaszok:

- Azért, mert a farkasok veszélyes állatok, és lehet, hogy bárkinek baja esne, ha közelről nézné.
- Hogy senkinek se essen bántódása, mert veszélyes állatokat etetnek ilyenkor, jobb az ilyet messziről nézni.
- Nehogy megtámadják az embereket ezek ragadozók.
- Mert ezek az állatok veszélyesek lehetnek. *[Minimál válasz.]*
- Azért, hogy ne sebesüljünk meg.
- Mert oda farkas nem ugrik fel, a sakál se.

0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

Tanulói példaválaszok:

- Mert ezek ragadozó állatok.
- Mert farkasok és ragadozó madarak vannak ott.
- Mert ott mindenkinek jól lehet látni.

Lásd még:

X és 9-es kód.

OK02205

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi, extra szafarira vonatkozó alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: I, I, H, H, I

OK02207

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS a következő állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: H, I, H, I

OK02208

Az alábbi időpontok közül mikor milyen hosszú ideig van nyitva a Vadaspark? Számozással állítsd sorrendbe, a legrövidebbtől a leghosszabb felé haladj!

Helyes sorrend: 3, 2, 4, 1

Szilvi és Zita novemberben szeretné megnézni a Vadasparkot. Szilvi szerint ezzel várniuk kell tavaszig, Zita szerint nem feltétlenül. Mire gondolhatott Zita? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

2-es kód: **A tanuló helyesen következtet a 4. szövegrész alapján, és válaszában utal arra, hogy novemberben a) a park egyénileg nem, csak csoportosan látogatható, ÉS b) előzetes bejelentkezés szükséges hozzá.**

Tanulói példaválaszok:

- Arra gondolhatott, hogy ha az egész osztállyal mennek, és előre bejelentkeznek, akkor simán elmehetnek novemberben is.
- Október 14. és április 14. között csoportok még látogathatják előzetes bejelentkezés után.
- Csoportok látogathatják, előzetes bejelentkezéssel.
- Ha összeszednek egy csoportot, és egyeztetnek a parkkal, akkor meg lehet oldani a látogatást.

1-es kód: **A tanuló válaszában CSAK a csoportos látogatásra utal.**

Tanulói példaválaszok:

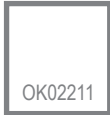
- Egyedül nem lehet, de csoportosan mehetnek.
- Nem mehetnek, csak ha szerveznek maguk mellé még embereket, mert ilyenkor csak csoportosan látogatható a park.
- Ha összeszednek egy csoportot, akkor mehetnek.
- Ha már ketten csoportnak számítanak, akkor mehetnek. *[A csoportra való utalás miatt elfogadható.]*

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválasz.

- Nem tudom, mire gondolhatott, hiszen zárva lesz.
- Zita előre be akar jelentkezni.
- Arra, hogy ha előre bejelentkeznek, akkor mehetnek. *[Hiányos, nem említi a csoportos látogatást.]*

Lásd még: **X és 9-es kód.**

Hány órakor indul az utolsó jármű a Vadasparkba szeptemberben?

1-es kód:

A tanuló helyesen következtet a 4. szövegrész alapján, és válaszában leírja: 16.00-kor.

Tanulói példaválaszok:

- 16.00-kor.
- Délután négykor.
- Négykor.

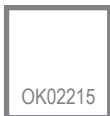
0-s kód:

Helytelen vagy hiányos válasz.

- Zárás előtt 1 órával. [*Hiányos válasz: minden hónapban ekkor indul az utolsó járat.*]
- Hétköznap: 16.00. Hétvégén: 17.00. [*Téves.*]
- 16.30.

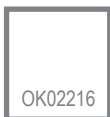
Lásd még:

X és 9-es kód.

Milyen a szöveg stílusa? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

András öt fejezetre osztotta a szöveget, majd minden fejezetnek címet adott. Számozással állítsd helyes sorrendbe a fejezetcímeket!

Helyes válasz: 5, 3, 2, 4, 1

Ketten Párizs ellen

OK02601

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Helyes válasz: I, H, I, H

OK02605

Szerinted az elbeszélő miért tartja szerencsének, hogy nem tanulta meg a kiírt szavakat?

1-es kód: **A tanuló helyesen következtet, és válaszában VAGY a szópárok téves felírására ÉS/ VAGY a helytelen jelentések megtanulására hivatkozik.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert a listán nem jól voltak a jelentések leírva.
- Mert akkor ő is ostobaságokat tanult volna, mint Pali.
- Mert rosszul tanulta volna meg őket.
- Mert nem a jó jelentéssel tanulta volna meg.
- Összekeverte a jelentést.
- Mert egy sorral eltolta a jelentést.
- Mert elhibázta írás közben.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert lusta volt.
- Mert Pali helyette is megtanulta mindet.
- Mert így rosszul tanulta meg a magyar szó jelentését. [*A francia szó jelentését tanulta volna rosszul.*]
- Mert rosszul írta le. [*Nem egyértelmű, hiányzik a szópárokra való utalás.*]
- Mert így nem tud hibázni.
- Mert nem kellett sokat tanulnia.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02606

Melyik városban él az elbeszélő?

1-es kód: **A tanuló visszakeresi a kért információt, és megnevezi Budapestet vagy Budát.**

Tanulói példaválaszok:

- Buda.
- Budapest.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Pest.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02607

Kitől kaptak tanácsot a fiúk az utazással kapcsolatban? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

OK02610

Az alábbiak közül kiket nevezhet a tanácsadó apacsoknak? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D

OK02612

Mire vonatkozhat a második tanácsban a „megzördül mögöttünk a haraszt” kifejezés? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: C

OK02613

Miért nem megfelelő az elbeszélő kérdése, hogy Párizsban nő-e a haraszt? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: B

OK02614

Mi lehet a harmadik tanács alapja? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: A

OK02615

Mit gondolsz, az „encore une fois doucement, s'il vous plait” kifejezést miért csak akkor lehet négyszer elmondani, ha nincs mozgatható tárgy a közelben?

1-es kód: **A tanuló értelmezi a kifejezést a szöveggörnyezet tartalmi elemeivel összefüggésben és válaszában utal arra, hogy a folytonos visszakérdezés idegesítő/bosszantó, ÉS/VAGY emiatt valaki esetleg dühbe gurul, ÉS/VAGY hozzájuk vág valamit.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert ha sokat értetlenkednek, még megdobják őket valamivel.
- Mert idegesítő dolog, és még hozzájuk vágnak valamit.
- Mert idegesítő az állandó visszakérdezés.
- Mert nagyon bosszantó, ha állandóan visszakérdeznek.
- Mert hozzávágják a mozgó tárgyat.
- A mozgatható tárggyal üldöznék el őket.
- Hogy ne üssék le.
- Hogy ne dobálják meg.
- Mert akitől kérdeznek, az a végén ideges lesz, és mindent felborít.

0-s kód: **Helytelen vagy hiányos válasz.**

Tanulói példaválaszok:

- Mert valaki még elviszi őket.
- Azt jelenti, hogy azt a tárgyat kérem szépen lassan.
- Mert, ha van mozgatható tárgy, akkor el lehet mutogatni a dolgot.
- Nehogy fejbe vágja a francia, mert hülyének nézi. [*Téves indoklás.*]
- Valaki ellenségnek tartja, és lehet, hogy megveri őket.

Lásd még: **X és 9-es kód.**

OK02620

Pali hat francia szót a következő jelentésekkel tanult meg. Mi lehet a vastagon szedett francia szó valódi jelentése? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Helyes válasz: D